

Sygn. akt VIII C 3086/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 12 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: SSR Bartek Męcina

protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2016 roku w Łodzi

sprawy z powództwa (...) Bank (...) S.A. we W.

przeciwko Z. W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej Z. W. na rzecz powoda (...) Bank (...) S.A. we W. kwotę 902,73 zł. (dziewięćset dwa złote siedemdziesiąt trzy grosze) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym, przy czym od dnia 1 stycznia 2016 r. nie wyższymi od dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w stosunku rocznym, od kwoty 499,91 zł. (czteryście dziewięćdziesiąt dziewięć złotych dziewięćdziesiąt jeden groszy) od dnia 27 września 2014 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 47 zł. (czterdzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,
2. przyznaje i nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi na rzecz adw. E. C. kwotę 221,40 zł. (dwieście dwadzieścia jeden złotych czterdzieści groszy) tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu.

Sygn. akt VIII C 3086/15

UZASADNIENIE

W dniu 19 listopada 2014 roku powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna we W. wytoczył przeciwko pozwanej Z. W. elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 902,73 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od kwoty 499,91 zł od dnia 27 września 2014 roku do dnia zapłaty, a także wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu powód podniósł, że w dniu 14 lipca 2008 roku zawarł ze Z. W. umowę o przyznanie limitu kredytowego i umowę o wydanie i korzystanie z karty kredytowej nr (...), na podstawie których udzielił pozwanej limitu kredytowego do kwoty 500 zł. Pozwana zobowiązała się do jego spłaty zgodnie z comiesięcznymi wyciągami, lecz pomimo wezwań i monitów pozwana nie wywiązała się z obowiązku spłaty należności. Na dochodzoną pozewem należność składają się następujące kwoty: 499,91 zł. z tytułu należności głównej, 126,01 zł. z tytułu odsetek naliczonych za okres od dnia 14 lipca 2008 roku do dnia wystawienia wyciągu z ksiąg banku oraz 276,81 zł. z tytułu kosztów, opłat i prowizji.

(pozew k. 2-3)

W dniu 2 grudnia 2014 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, którym nakazał, aby pozwana zapłaciła na rzecz powoda kwotę 902,73 zł. z umownymi odsetkami od kwoty 499,91 zł. oraz koszty procesu.

(nakaz zapłaty k. 5)

W dniu 31 lipca 2015 r. Z. W. złożyła sprzeciw, którym zaskarżył powyższy nakaz w całości. W uzasadnieniu pozwana wskazała, że otrzymała dwie karty płatnicze, każda z limitem 500 zł. Pozwana co miesiąc dokonywała wpłat, ostatnich w 2014 r. Zdaniem pozwanej jedna z kart została zatrzymana przez bankomat, a następnie zabrana przez osobę obsługującą urządzenie, która później korzystając z karty dokonywała wypłat z rachunku pozwanej.

(sprzeciw k. 8 v.- 9 v.)

Postanowieniem z dnia 2 września 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin- Zachód w Lublinie przekazał sprawę do Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa w Łodzi z uwagi na wniesienie sprzeciwu.

(postanowienie k. 13 v.)

W piśmie z dnia 3 listopada 2015 r. powód podtrzymał żądanie pozwu.

(pismo procesowe powoda k. 20- 21, pozew k. 22- 23)

Postanowieniem z dnia 30 listopada 2015 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi ustanowił dla pozwanej pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata.

(postanowienie k. 54)

W piśmie procesowym złożonym na rozprawie w dniu 11 stycznia 2016 r. pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie powództwa w całości, podkreślając, że pozwana zakwestionowała powództwo zarówno co do zasady, jak i wysokości. Ponadto pełnomocnik pozwanej podniósł zarzut przedawnienia roszczenia.

(pismo procesowe k. 67- 68)

Do zamknięcia rozprawy stanowisko stron nie uległo zmianie, z tym zastrzeżeniem, że pełnomocnik pozwanej złożył ewentualne wnioski o nieobciążanie pozwanej kosztami procesu oraz rozłożenie należności na raty.

(protokół rozprawy k. 100- 101)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 lipca 2008 roku Z. W. zawarła z poprzednikiem prawnym powoda (...) Bank Spółką Akcyjną we W. umowę o przyznanie limitu kredytowego nr (...) oraz umowę o wydanie i korzystanie z karty kredytowej Maxima nr (...). Na podstawie umowy bank przyznał pozwanej limit kredytowy do kwoty 500 zł, dla korzystania z którego otworzył i zobowiązał się prowadzić rachunek kredytowy. Kredytobiorca mógł korzystać z przyznanego limitu poprzez dokonywanie transakcji gotówkowych i bezgotówkowych. Oprocentowanie nominalne wykorzystanego limitu kredytowego miało charakter zmienny i na dzień zawarcia umowy wynosiło 21,90% dla transakcji gotówkowych oraz 21,90% dla transakcji bezgotówkowych w stosunku rocznym. Spłata limitu kredytowego następować miała w okresach miesięcznych poprzez dokonywanie przez posiadacza rachunku spłat na rachunek kredytowy, których wysokość oraz termin bank określał w wyciągu z rachunku przesyłanym kredytobiorcy. Dokonywane wpłaty były przy tym zaliczane na spłatę zadłużenia w następującej kolejności: należne opłaty i prowizje, składki ubezpieczeniowe, odsetki karne wykazane na wyciągu, wykorzystany kapitał. Brak wymaganej spłaty minimalnej w terminie określonym w wyciągu powodowało naliczenie odsetek od kapitału przeterminowanego i stanowiło podstawę do wszczęcia działań interwencyjnych. Stopa odsetek od zadłużenia przeterminowanego była równa czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. Ponadto strony ustaliły, że kredytobiorca zobowiązuje się pokryć wszelkie uzasadnione koszty związane z dochodzeniem spłaty zobowiązań wynikających z umowy limitu. Na koszty te składały się w szczególności opłaty za wezwania do zapłaty telefoniczne i listowne. Regulamin przyznawania i

korzystania z limitu kredytowego i karty kredytowej Maxima oraz Tabela Opłat i Prowizji stanowiły integralną część przedmiotowej umowy.

(umowa k. 28-29, Tabela opłat i prowizji k. 30, k. 38- 39, kserokopia Regulaminu przyznawania i korzystania z limitu kredytowego Maxima k. 36- 37)

Pozwana aktywnie korzystała z limitu kredytowego do 6 lipca 2012 roku, lecz nie wywiązała się z warunków umowy i nie dokonywała wymaganej spłaty minimalnej w kwotach i terminach wskazanych w wyciągach z rachunku doprowadzając do powstania zadłużenia.

(lista operacji wykonanych na rachunku k. 31- 35)

Pismem z dnia 24 lipca 2014 roku przesłanym na adres zamieszkania pozwanej, powód wypowiedział przedmiotową umowę z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia, z powodu nieterminowej spłaty zadłużenia. W treści wypowiedzenia powód wskazał, że na dzień sporządzenia pisma łączne zadłużenie pozwanej wynosi 847,85zł., z czego 499,91 zł. stanowi kapitał, 111,13 zł. odsetki, a 236,81 zł. opłaty i prowizje. Pozwana odebrała pismo z wypowiedzeniem osobiście w dniu 1 sierpnia 2014 roku.

(wypowiedzenie umowy k. 41, potwierdzenie odbioru k. 41 a)

Tytułem tzw. kosztów za czynności upominawczo-windykacyjne powód naliczył pozwanej i dochodził w niniejszym procesie opłat i prowizji w łącznej wysokości 276,81 zł.

(pismo powoda k. 94)

W wyciągu z ksiąg banku z dnia 26 września 2014 roku powód określił wysokość zobowiązania pozwanej na łączną kwotę 902,73 zł, z czego kwota 499,91 zł. stanowiła należność główną.

(wyciąg z ksiąg banku k. 40)

Z. W. samodzielnie prowadzi gospodarstwo domowe, utrzymuje się z emerytury w wysokości 1.000 zł miesięcznie.

(zeznania pozwanej k. 90)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dowodów z dokumentów, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości, nie była również kwestionowana przez strony.

Natomiast jako niewiarygodne Sąd ocenił zeznania Z. W., w których zaprzeczyła, aby otrzymała kolejną kartę kredytową, po utracie poprzedniej, a przede wszystkim twierdzenie pozwanej o całkowitej spłacie zobowiązania. W ocenie Sądu relacja pozwanej w powyższym zakresie była sprzeczna z zebrany w sprawie materiałem dowodowym. Z pisma powoda wynika, że wydano pozwanej drugą kartę kredytową, a załączony wydruk operacji na rachunku pozwanej potwierdza fakt aktywnego korzystania z limitu do 6 lipca 2012 r.

Ponadto na rozprawie w dniu 28 listopada 2016 r. Sąd oddalił wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z akt komorniczych o sygn. Km 9491/15, gdyż wskazana okoliczność złożenia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie tytułu wykonawczego nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne w całości.

W przedmiotowej sprawie powód dochodził od Z. W. zapłaty kwoty 902,73 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od kwoty 499,91 zł od dnia 27 września 2014 roku

do dnia zapłaty, tytułem zadłużenia wynikającego z umowy o przyznanie limitu kredytowego i umowy o wydanie i korzystanie z karty kredytowej nr (...)

Niesporne były twierdzenia faktyczne powoda o tym, że pozwana zawarła z (...) Bank Spółką Akcyjną we W. umowę o przyznanie limitu kredytowego i wydanie karty kredytowej (...), na mocy której bank przyznał pozwanej limit kredytowy do kwoty 500 zł oraz wydał kartę kredytową, zaś pozwana zobowiązała się do dokonywania na rachunek kredytowy wymaganej spłaty minimalnej w kwotach i terminach wskazanych na wyciągu. Jak wynika z przedłożonej przez powoda listy operacji wykonanych na rachunku, pozwana nie wywiązała się z warunków umowy i nie dokonywała wpłat w terminie oraz wymaganej wysokości, wpłaty te w przeważającej większości nie pokrywały bowiem kwoty wykorzystanego przez nią limitu. Powtórzyć przy tym należy, że wpłaty pozwanej zgodnie z postanowieniami umowy były przeznaczone na spłatę zadłużenia w następującej kolejności: należne opłaty i prowizje, składki ubezpieczeniowe, odsetki karne wykazane na wyciągu, wykorzystany kapitał. W konsekwencji, jak również uwzględniając dokumenty, o których mowa wyżej, Sąd za bezzasadny uznał podniesiony przez pozwaną zarzut spłaty przedmiotowego zadłużenia. Chybiony okazał się także zgłoszony przez pozwaną zarzut dotyczący prawidłowości wyliczenia zadłużenia. Zasady naliczania odsetek oraz ich wysokość były określone postanowieniami umownymi, jednocześnie z przedłożonej przez powoda listy operacji wykonanych na rachunku bezspornie wynika, w jakiej kwocie oraz dacie odsetki te zostały przez bank naliczone. Porównanie wysokości wykorzystanego przez pozwaną limitu z wysokością dokonywanych przez nią wpłat pozwala przy tym na ustalenie kwot, od których odsetki te były naliczane. Skoro zatem pozwana nie wywiązała się z warunków umowy, bank miał prawo jej wypowiedzenia z zachowaniem 30-dniowego terminu, co też uczynił pismem z dnia 24 lipca 2014 roku.

Istnienie zobowiązania pozwanej potwierdzają: umowa o przyznanie limitu kredytowego i wydanie karty kredytowej Maxima, lista operacji wykonanych na rachunku, z której wynika wysokość wykorzystanego przez pozwaną kapitału, data i wysokość jego spłaty, a także wysokość naliczonych przez bank odsetek, opłat windykacyjnych oraz składek ubezpieczeniowych, a także wyciąg z ksiąg banku. Skoro więc pozwana otrzymała limit kredytowy, z którego korzystała i zobowiązała się do jego terminowej spłaty wraz z odsetkami, którego to obowiązku nie dotrzymała, powód miał prawo żądać od pozwanej spłaty zaległości, na którą złożyły się niespłacony kapitał- 499,91 zł. oraz skapitalizowane odsetki naliczone za okres od dnia 18 kwietnia 2008 roku do dnia 26 września 2014 roku (data wystawienia wyciągu z ksiąg rachunkowych banku)- 126,01 zł.

Strona powodowa dochodziła w przedmiotowej sprawie od pozwanej także kwoty 276,81 zł tytułem tzw. kosztów opłat i prowizji. Wysokość i rodzaj poszczególnych opłat i prowizji strona powodowa dokładnie wskazała w piśmie z dnia 29 lipca 2016 r. Wskazane powyżej opłaty za upomnienia telefoniczne i listowne oraz wyjazd interwencyjny oraz składki ubezpieczeniowe zostały zastrzeżone w zawartej przez strony umowie oraz Regulaminie i Tabeli Opłat i Prowizji, stanowiących załącznik do umowy, jako obciążające pozwaną w razie niewykonania umowy przez kredytobiorcę.

Pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia. W ocenie pełnomocnika pozwanej roszczenie powoda przedawniło się po upływie 2 lat. Zgodnie z art. 117 § 2 kc po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Nie ulega wątpliwości, że zobowiązanie pozwanej wobec pierwotnego wierzyciela (...) Bank (...) S.A. we W., który jest następcą prawnym (...) Bank S.A. we W., wynikające z umowy o przyznanie limitu kredytowego, jest świadczeniem związanym z prowadzeniem działalności gospodarczej. W myśl art. 118 kc jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej- trzy lata. Poza tym Sąd podziela stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2008 r. w sprawie II CSK 212/2008 o tym, że roszczenia banku wynikające z umowy kredytu odnawialnego, udzielonego w rachunku oszczędnościowo- rozliczeniowym, przedawniają się w terminie 3 lat. Wobec tego nie ulega wątpliwości, że termin przedawnienia roszczeń wynikających z umowy zawartej między stronami wynosi 3 lata. W myśl art. 120 § 1 kc zdanie pierwsze bieg przedawnienia zaczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Z kolei zgodnie z art. 123 kc bieg przedawnienia przerywa się przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje. Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. W piśmie procesowym z dnia 9 marca 2016 r. strona powodowa wskazała datę i wysokość wszystkich wpłat pozwanej

z tytułu łączącej strony umowy. Z powyższego zestawienia jasno wynika, że odstępy czasu pomiędzy poszczególnymi wpłatami nie przekroczyły 3 lat. Należy się zgodzić z twierdzeniem powoda, że na skutek wpłat z tytułu zobowiązań wynikających z umowy o przyznanie limitu kredytowego, dochodziło do przerwania biegu przedawnienia roszczenia. Ostatnia wpłata pozwanej miała miejsce w dniu 8 sierpnia 2013 r., a pozew został wniesiony w dniu 19 listopada 2014 r.

Podkreślić należy, że strona powodowa miała prawo, oprócz żądania należności głównej, żądać za czas opóźnienia odsetek w umówionej wysokości, jako że zgodnie z treścią przepisu art. 481 § 1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności, przy czym dłużnik jest w opóźnieniu jeżeli nie spełnia świadczenia w określonym terminie. Jeżeli zaś stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe; jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy (art. 481 § 2 k.c.). Zgodnie z zawartą umową o przyznanie limitu kredytowego, od przeterminowanego kapitału kredytodawca mógł domagać się zapłaty odsetek według stopy stanowiącej równowartość czterokrotności bieżącej stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, z ograniczeniem wynikającym z wysokości odsetek maksymalnych obowiązujących od 1 stycznia 2016 roku.

Pozwana złożyła również wniosek o rozłożenie należności dochodzonej w pozwie na raty w kwocie po 100 zł. miesięcznie. Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku. Zgodnie z przepisem art. 320 k.p.c., w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Przepis ten daje Sądowi możliwość orzekania o sposobie spełnienia świadczenia w sposób bardziej dogodny dla zobowiązanego, aniżeli wynikałoby to z regulacji prawa materialnego. Uprawnienie do rozłożenia zasądzanego świadczenia na raty przysługuje Sądowi w szczególnie uzasadnionych wypadkach, a więc w sytuacjach, w których ze względu na stan majątkowy, rodzinny czy zdrowotny spełnienie zasądzanego świadczenia byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania lub w każdym razie bardzo utrudnione i narażałoby go na niepowetowane szkody. Oczywistym jest przy tym, iż rozłożenie zasądzanego świadczenia na raty może mieć miejsce li tylko wówczas, gdy jego spełnienie w tej formie jest przez pozwanego obiektywnie możliwe. O ile, bowiem rolą omawianego rozwiązania jest wydłużenie terminu zapłaty świadczenia przez dłużnika, a tym samym, uchronienie go od postępowania egzekucyjnego oraz naliczania kolejnych odsetek, o tyle rozwiązanie to nie może naruszać praw wierzyciela i doprowadzać do jego pokrzywdzenia, co niewątpliwie nastąpiłoby, gdyby sytuacja finansowa dłużnika nie dawała realnych szans na terminową spłatę świadczenia w ratach. Taki właśnie przypadek zdaniem Sądu ma miejsce na gruncie niniejszej sprawy. Z. W. samodzielnie prowadzi gospodarstwo domowe. Pozwana otrzymuje emeryturę w wysokości 1.000 zł., która stanowi jej jedyne źródło dochodu. Co miesiąc pozwana spłaca swoje zobowiązania w łącznej kwocie ok. 380 zł. Po wykupieniu leków, pozwanej brakuje pieniędzy na jedzenie. Zatem w świetle przytoczonych okoliczności, w ocenie Sądu brak jest obiektywnych podstaw do przyjęcia, że pozwana uregulowałaby wobec powoda zasądzone przez Sąd świadczenie w przypadku jego rozłożenia na raty.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając pozwaną jako stronę przegrywającą w całości, obowiązkiem zwrotu na rzecz powódki wszystkich kosztów procesu. Na koszty te złożyło się opłata od pozwu w wysokości 30 zł. oraz 17 zł. tytułem kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Natomiast Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c. w przedmiocie orzeczenia o kosztach procesu. Zgodnie z treścią przepisu art. 102 k.p.c., w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie w stosunku do pozwanej nie zachodzi żaden szczególny wypadek. Wskazany przepis pozostawia sądowi orzekającemu swobodę oceny, czy fakty związane z przebiegiem procesu, jak i dotyczące sytuacji życiowej strony, stanowią podstawę do nieobciążania jej kosztami procesu. Do kręgu wypadków szczególnie uzasadnionych należą zarówno okoliczności związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące na zewnątrz. Do pierwszych zaliczane są między innymi sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenia dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń. Drugie natomiast wyznacza sytuacja majątkowa i życiowa strony. Wskazać przy tym należy, że całokształt okoliczności, które mogłyby uzasadnić zastosowanie tego wyjątku, powinien być oceniony z

uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (por. wyrok SA w Łodzi z dnia 2013-11-27, sygn. akt I ACa 725/13; postanowienie SN z dnia 2013-10-24, sygn. akt IV CZ 61/13). Należy również zwrócić uwagę, że wobec niewysokiej kwoty zasądzonej tytułem kosztów procesu, niewątpliwie trudna sytuacja majątkowa pozwanej, nie uzasadniała zastosowania art. 102 k.p.c.

W punkcie 2 wyroku Sąd przyznał i nakazał wypłacić na rzecz adw. E. C. kwotę 221,40 zł. tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu.

Z tych względów orzeczono, jak w sentencji.